

GREUCEANU

basm popular

PLANUL CONTINUTULUI

I: Date despre opera

1. Basmul a aparut ca o necesitate a impunerii unor norme si idei morale si ca o evadare din cotidian, fiind “o oglindire a vietii in moduri fabuloase”
2. Naratiunea “Greuceanu” a fost culeasa de Petre Ispirescu in anul 1876 si este unul din basmele noastre reprezentative

II. Continutul operei

Expozitiunea

1. Zmeii fura luna si soarele de pe cer, tinutul imparatului Rosu ramanand in intuneric
2. El promite mana fiicei sale si jumatate din imparatie celui care va elibera astrii, dar incercarile unor voinici s-au dovedit zadarnice

Intriga

- Greuceanu intervine pentru ei si cere permisiunea imparatului de a-si incerca si el norocul, primind incuviintarea acestuia

Desfasurarea actiunii

1. Cei doi frati trec pe la Faurul - Pamantului, cu care Greuceanu se sfatuieste trei zile si trei nopti
2. Greuceanu si fratele sau se despart dupa ce stabilesc locul de intalnire
3. Umbland mai mult “in sec”, fratele voinicului se intoarce la locul stabilit si se bucura vazand soarele si luna pe cer.
4. Intre timp, Greuceanu ajunge la casele zmeilor si afla despre sirelticurile lor.
5. El reuseste sa-i invinga pe primii doi zmei, dar lupta cu “tartorul”. “tat-al zmeilor”, este mai grea. Voinicul il ucide pana la urma si afla unde sunt inchisi astrii.
6. Voinicul elibereaza soarele si luna, spre bucuria intregii omeniri.
7. Se intoarce la locul de intalnire si, impreuna cu fratele sau, merge la Faurul-Pamantului.
8. El scapa de cele doua zmeoaice metamorfozate, care incearca sa-si razbune sotii ucisi, dar sunt apoi urmariti de mama zmeilor transformata intr-un nor.

Punctul culminant

1. Isi gasesc salvarea in “cusnita” Faurului-Pamantului care o ucide pe zmeoaica dandu-i sa inhgita chipul lui Greuceanu facut din fier si inrosit in foc.
2. Cei doi pleaca spre tinuturile imparatului Rosu, iar fratele lui Greuceanu se grabeste sa anunte la curte “izbnda cea mare”.
3. Ramas singur, Greuceanu este inselat de “diavolul cel schiop” care-i fura palosul in care statea toata puterea lui si pe care i-l da unui sfetnic al imparatului.
4. Fratele lui Greuceanu este intemnitat deoarece sfetnicul ii spune imparatului ca acesta este “un amagitor”.

5. Ajungand si el la imparat, Greuceanu isi da seama de cele intamplate si-l roaga sa mai astepte putin pana ii va dovedi adevarul.
6. Voinicul isi recupereaza palosul si se intoarce din nou la imparatie.

Deznodamentul

- Sfetnicul cel mincinos este alungat si are loc nunta fetei de imparat cu Greuceanu.

III. Concluzii

1. Basmul "Greuceanu" are toate elementele definitorii ale speciei din care face parte.
2. Frumusetea lui consta in gradarea si tensionarea actiunii, precum si in atmosfera optimista, de incredere in fortele omului, pe care o comunica.

PLANUL CARACTERIZARII LUI GREUCEANU

I. Introducere

1. Greuceanu este personajul principal al operei care poarta ca titlu numele sau, fiind totodata un personaj imaginar, cu puteri fabuloase, dar care corespunde in planul realitatii, cu romanul dintotdeauna.
2. Participa la toate momentele actiunii, fiind pus in numeroase situatii limita

II. Cuprins

1. Are trasaturi morale obisnuite

- dovedeste generozitate si omenie, dorind sa faca bine intregii colectivitati.
- are curaj, o forta impresionanta si este viteaz
- este aspru si neandurator cu dusmanii
- este intelept si prevazator, cu un puternic simt de anticipatie si de observatie
- este caracterizat de darzenie, energie si tenacitate in implinirea misiunii.
- cultiva prietenia si este devotat ca prieten si frate.
- este cinstit, corect, drept, demn si modest.
- este un bun si intelept sfatuitor

2. Greuceanu este inzestrat si cu insusiri supranaturale

- are capacitatea de a se metamorfoza
- pricepe graiul fapturilor de pe alt taram si se intelege cu fiintele necuvantatoare.
- recunoaste dusmanii metamorfozati.
- este posesorul unei unelte nazdravane
- apare in postura unui Prometeu autohton.

III. Incheiere

1. Este un personaj complex, o impletire de insusiri omenesti si fabuloase prin care e definit un anumit ideal etic.
2. Insusirile sale sunt prezentate atat direct, cat si indirect, eroul intruchipand trasaturile alese ale popurului.

PLANUL COMPUNERII

“GREUCEANU” - BASM POPULAR

I. Introducere

- 1. Basmul ocupa un loc aparte in creatia populara.*
- 2. Este o opera epica de mare intindere in care intamplarile reale se impletesc cu cele fantastice, fiind savarsite mai ales de personaje cu puteri supranaturale care reprezinta fortele binelui si ale raului.*

II. Cuprins

- 1. Autorul anonim foloseste ca mod de expunere dominant naratiunea exprimandu-si indirect gandurile, ideile si sentimentele.*
- 2. Ca in orice basm, intamplarile reale se impletesc cu cele fantastice.*
 - In “Greuceanu” exista intamplari reale cum sunt:
 - existenta imparatului, a sfetnicului,
 - legatura dintre cei doi frati de sange, care se comporta firesc ca in viata de zi cu zi; fac popas, se ospateaza, stabilesc sa se intalneasca, au momente de ragaz sau de incordare etc.
 - Intamplarile fantastice domina
 - luptele cu zmeii si uciderea zmeoaicelor
 - intalnirile cu Satana
 - faptele Faurului-Pamantului
- 3. O alta trasatura a basmelor este prezenta personajelor reale si fantastice*
 - exista personaje reale
 - fratele lui greuceanu
 - Rosu-Imparat
 - sfetnicul imparatului
 - exista personaje cu puteri supranaturale
 - Greuceanu, zmeii, zmeoaicele
 - “diavolul cel schiop”
 - “Faurul-Pamantului”
 - personajele fabuloase au o forta impresionanta si capacitatea de a se metamorfoza
 - ele reprezinta fortele binelui si fortele raului
 - fortele binelui ies invingatoare deoarece sunt ajutate de alte forte si reprezinta nazuinta omeneasca spre implinire, cinste si adevar
 - personajele devin simboluri ale realitatii prin ceea ce reprezinta fiecare sub aspect uman
- 4. In afara personajelor sunt prezente si alte elemente fantastice*
 - basmalele
 - cutitul, palosul
 - caruta cu cei trei cai de fier

5. Basmul respecta si structura traditionala a acestei specii literare

- se incadreaza “schemei”: asumarea misiunii, trecerea “probelor”, victoria finala prin indeplinirea misiunii asumate si rasplata
- se impletesc motive specifice basmului: comuniunea om-vietuitoere; fratia de cruce; impostorul; pactul cu diavolul etc
- se folosesc formule specifice introductive, de continuare a actiunii si finale
- timpul si locul nu sunt precizate
- se remarca preferinta pentru anumite cifre care sugereaza gradarea actiunii

6. O alta trasatura a basmului este oralitatea stilului marcata prin:

- adresarea directa unui auditoriu imaginar
- imbinarea vorbirii directe cu vorbirea indirecta
- prezenta dativului etic, a vocativelor, a expresiilor exclamative, a interjectiilor si a comparatiilor de natura populara

III. Incheiere

1. Basmul “Greuceanu” respecta toate caracteristicile speciei pe care o reprezinta in mod stralucit.
2. El, ca si celelalte basme, are o deosebita valoare estetica si morala, pentru aceasta au fost culese, folosind si ca izvor de inspiratie pentru operele culte.